

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Makroekonomie – téma 3

Richard Šmilňák

LS 2022

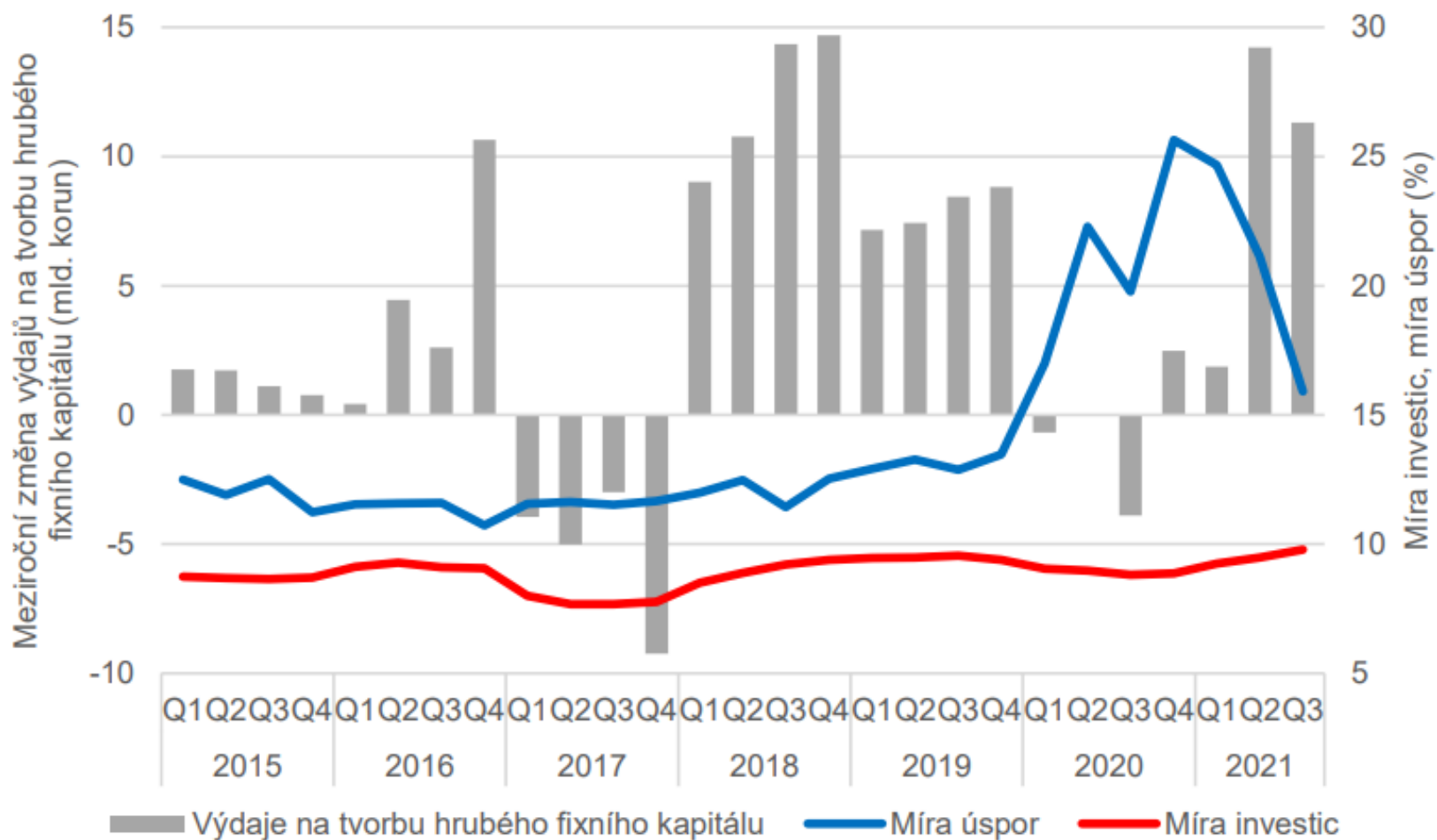
Olomouc

Témata přednášek

1. Úvod do makroekonomie
2. HDP, metody výpočtu
3. **Spotřeba, úspory, investice**
4. Agregátní poptávka a nabídka a potenciální produkt
5. Hospodářské cykly, ekonomický růst
6. Fiskální politika
7. Peníze a monetární politika
8. Hospodářská politika
9. Nezaměstnanost
10. Inflace
11. Mezinárodní obchod, kurz měny a směna
12. Platební bilance

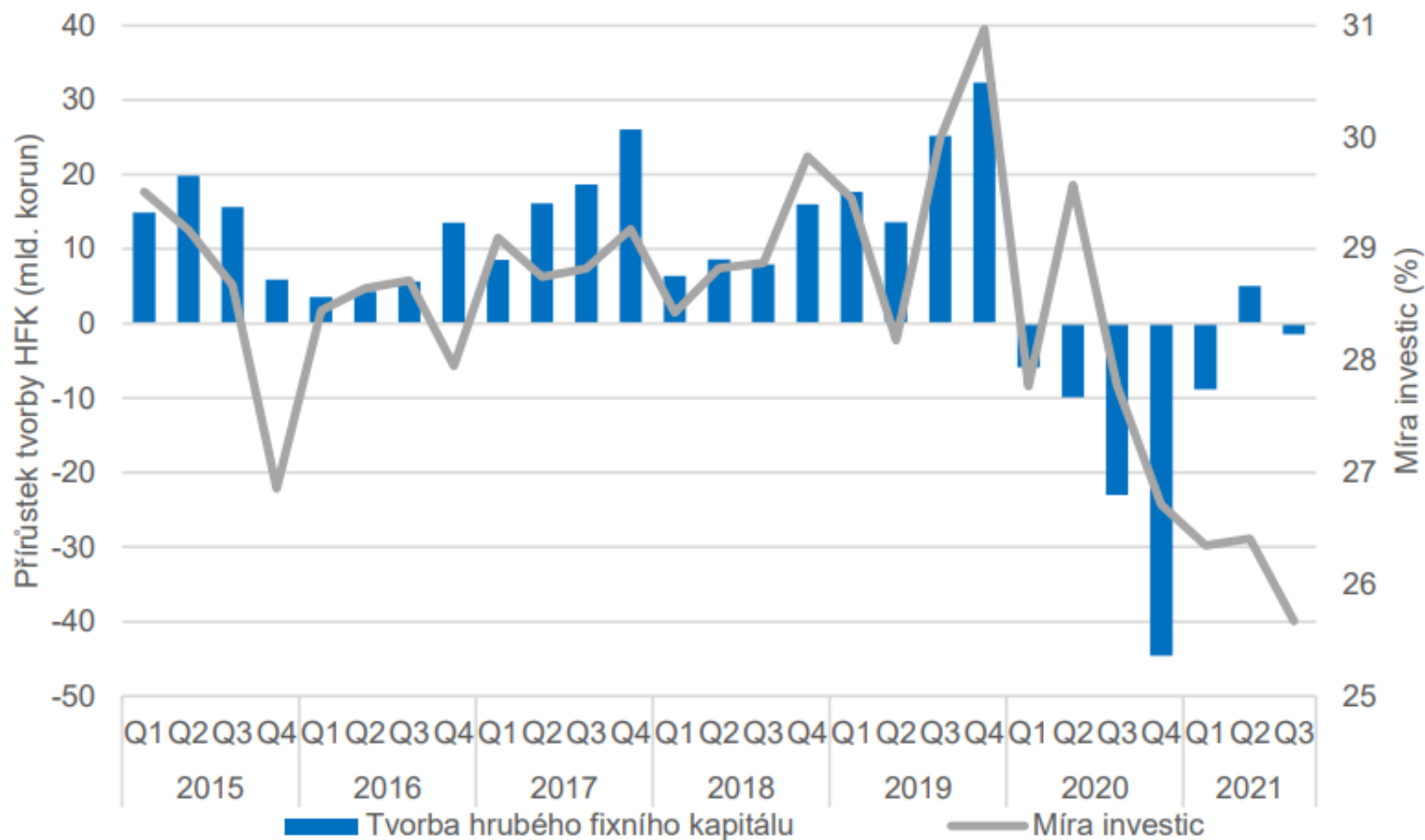
- Jaké faktory ovlivňují, kolik toho (souhrnně/agregovaně) uspoříme a kolik naopak utratíme?
- Proč je úroková míra (v naprosté většině případů) kladná?
- Odkud se v ekonomice berou peníze na investice?

Graf 5: Meziroční změna výdajů na tvorbu hrubého fixního kapitálu (mld. korun) a míra úspor a míra investic sektoru domácností (v %, sezónně očištěno)

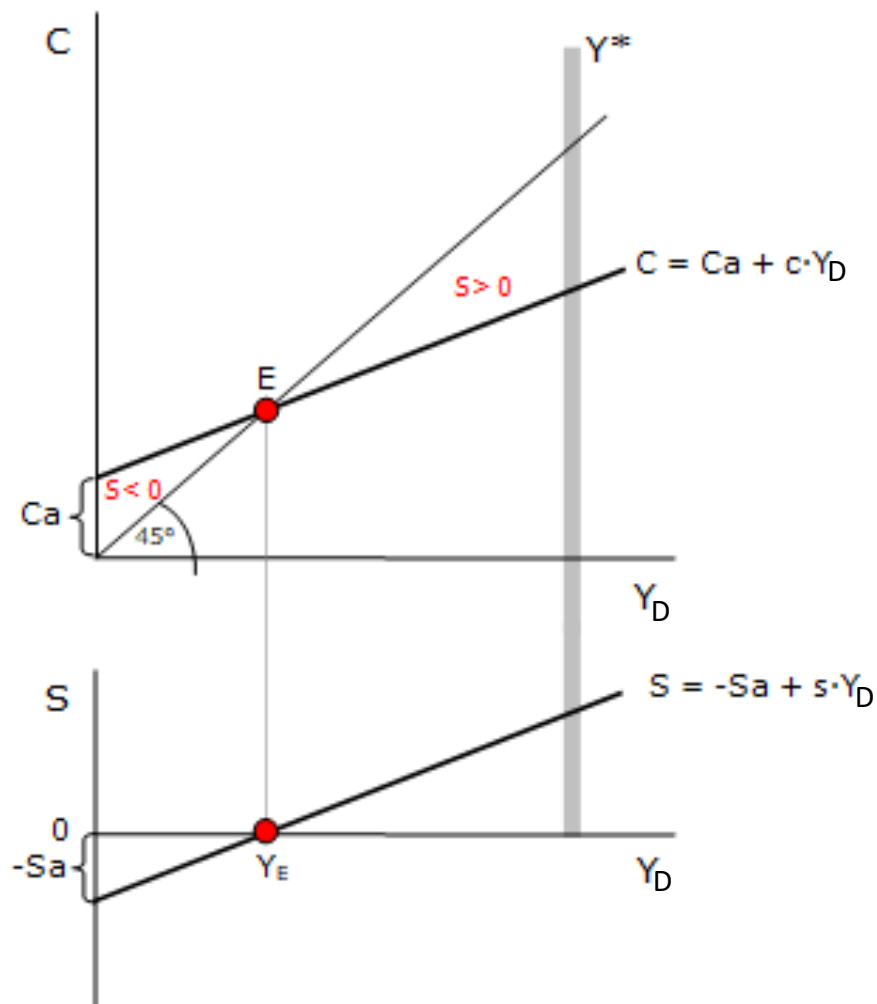
Zdroj: [ČSÚ](#)

Graf 2: Meziroční nominální přírůstek tvorby hrubého fixního kapitálu (v mld. korun) a míra investic (sezónně očištěno, v %)

Zdroj: [ČSÚ](https://www.csu.cz/)

Spotřební funkce a funkce úspor

Předpoklady pro toto zjednodušení reality (model):
 ekonomika je pod svým potenciálem
 Ceny jsou strnulé
 Uvažujeme krátké období (SR)

úspory + spotřeba = disponibilní důchod (YD)

C – spotřeba

C_a – autonomní spotřeba

c – mezní sklon ke spotřebě

Y_D – disponibilní důchod

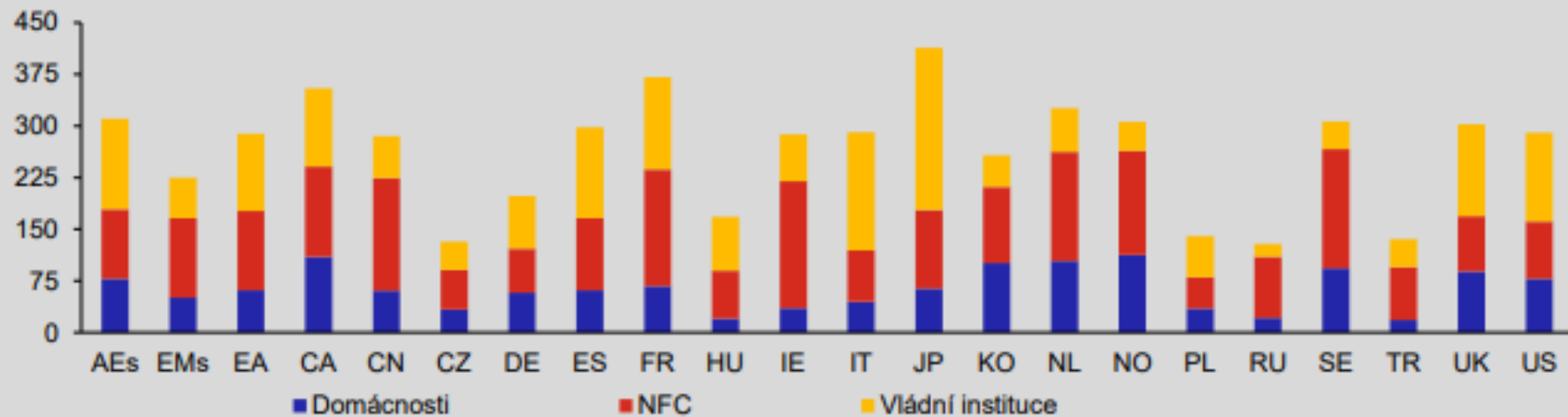
S – úspory

s – mezní sklon k úsporám

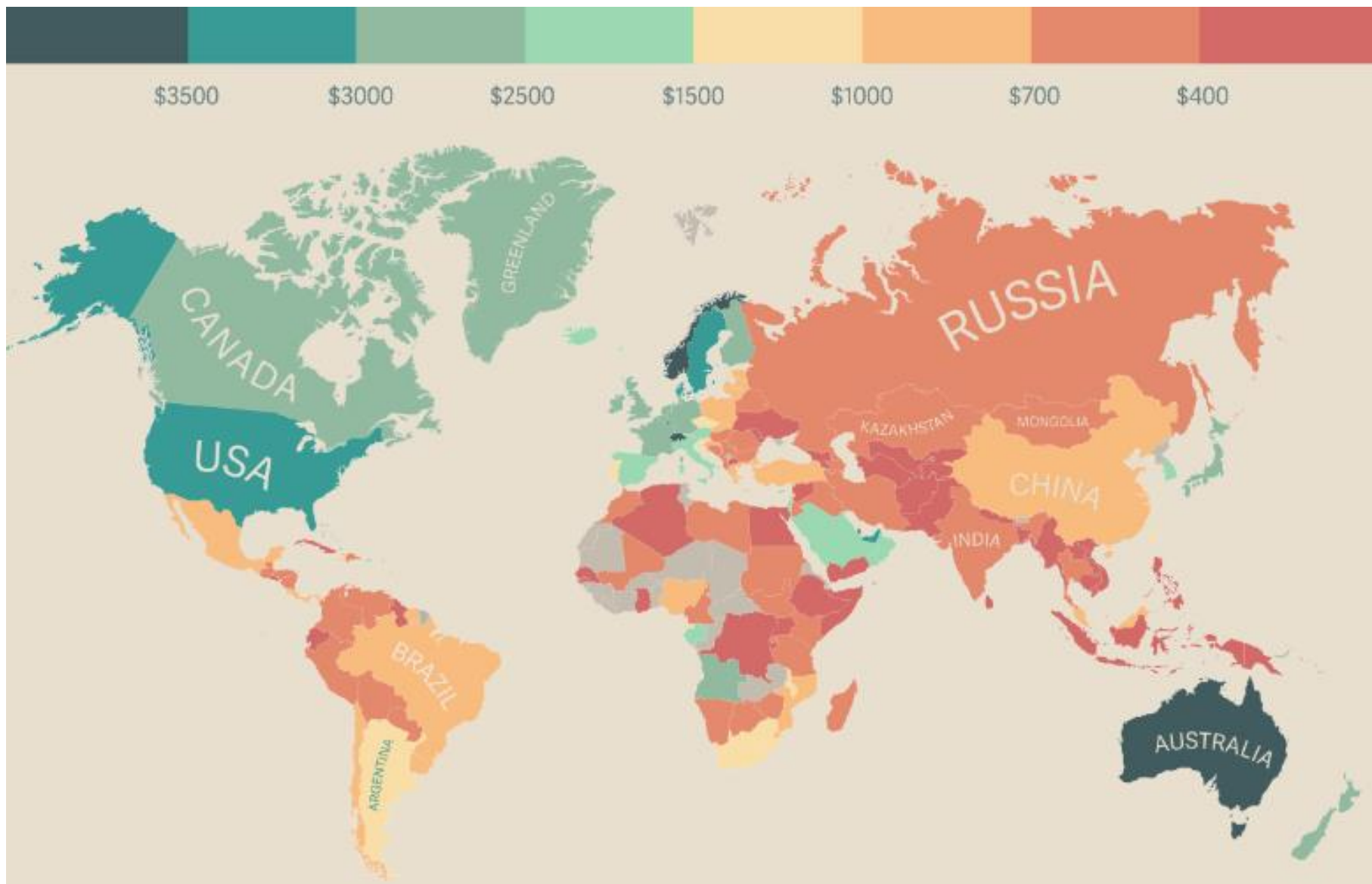
- s narůstajícím důchodem (mzdou) podíl spotřeby klesá. S tímto předpokladem pracujeme pouze v SR
- dlouhodobý podíl C na YD vysvětluje teorie životního cyklu (F. Modigliani)

Zadluženost domácností, nefinančních podniků a vládních institucí ve vybraných zemích a jejich skupinách

(v % HDP; ke konci třetího čtvrtletí 2020)

Zdroj: [ČNB](#)

Srovnání YD svět 2014; Zdroj: movehub.com

Úroveň naší spotřeby ovlivňuje:

- Úroveň bohatství
- Budoucí očekávání
- Nedočkavost ve spotřebě
- Časová preference (naturální úroková míra)
- Interakce mezi naturální a ostatními ***i***
- Kdo nebo co ovlivňuje ***i***?
- Kdo ovlivňuje ***t***?

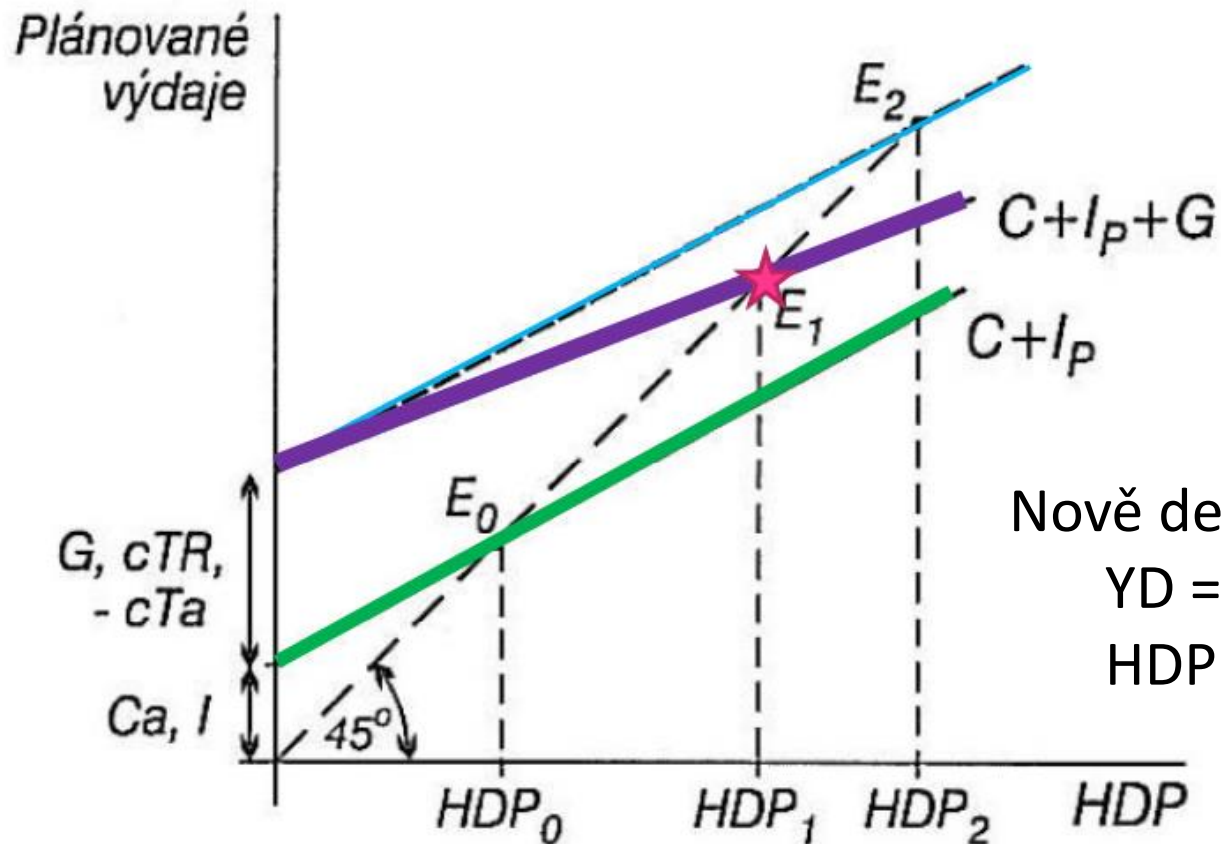
- Doposud jsme pracovali se sektorem domácností (C)
- Nyní nám zbývá přidat firmy (I) a stát/vládu (G)
- Vláda vybírá daně t (snižuje YD) a poskytuje domácnostem **TR**ansfery (zvyšuje YD) a nakupuje služby*
 - autonomní daně (**Ta**): nezávislé na velikosti produktu, např. majetkové daně
 - daně závislé na hodnotě produktu: dány daňovou sazbou t
 - * nezapomeňme na efekt vytěsnění

Investice

- I_p = plánované investice
 - Nejsou závislé na úrovni produktu
- I_n = neplánované I.
 - Jsou výsledkem nesouladu mezi agregátní poptávkou a produktem ekonomiky (např. zvýšení zásob v důsledku prudkého nástupu krize)

Skutečné investice = $I_p + I_n$

Domácnosti, firmy, vláda

Nově definovaný YD:

$$YD = HDP - Ta - t \times HDP + TR$$

$$HDP = C + Ip + G$$

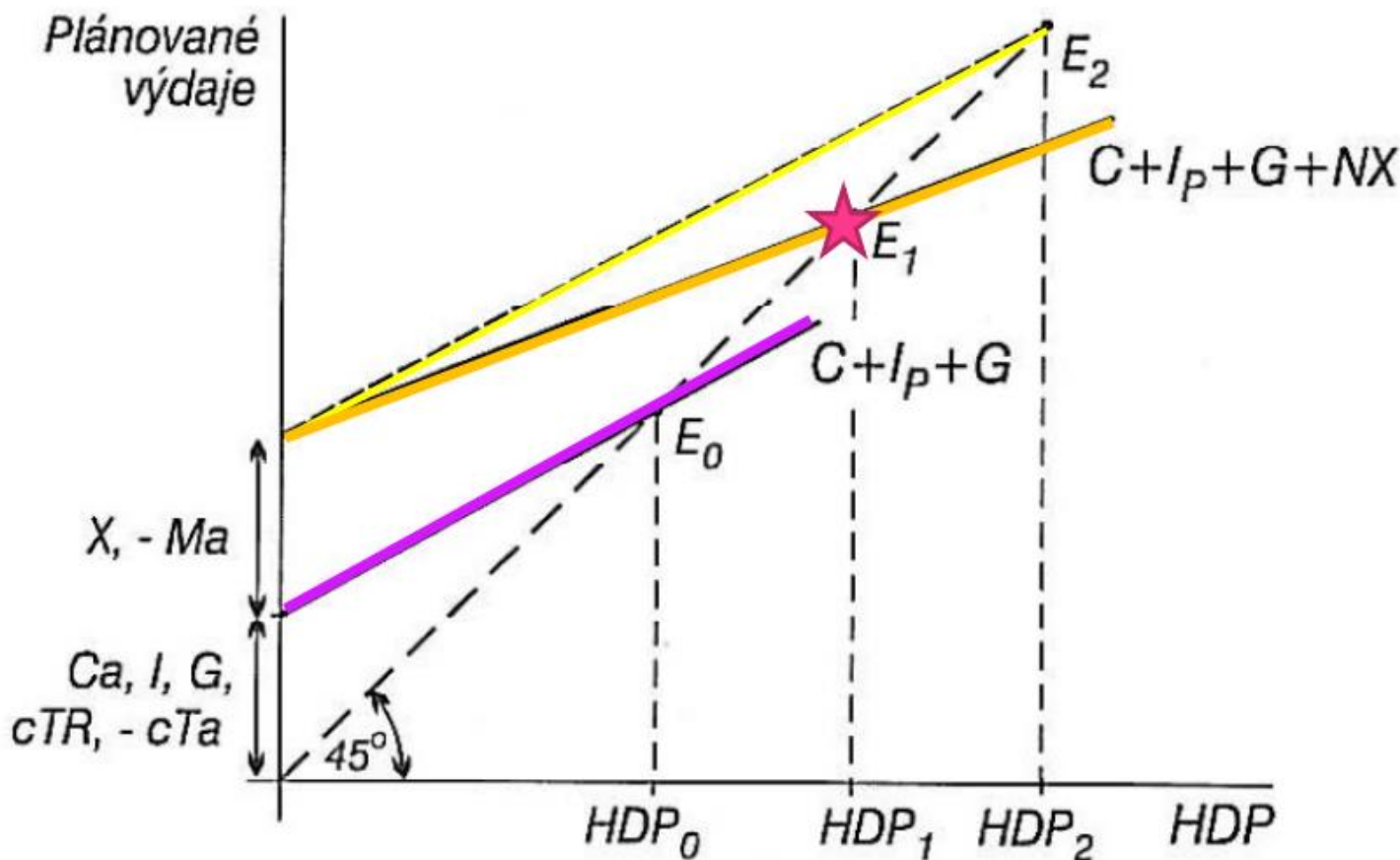
(uzavřená ekonomika)

zdroj: Makroekonomie: Tomáš pavelka s. 51

Nyní modelovou ekonomiku otevřeme

- zahraničí (NX)
 - přičemž NX získáme jako rozdíl vývozů (X) a dovozů (M)
 - zjednodušeně $NX = X - M$
 - předpoklad: export domácí země nezávisí na HDP $\Rightarrow X_a$ (autonomní export)
 - část importu je též nezávislá na HDP $\Rightarrow M_a$ (autonomní import)
 - domácnosti vydají část svého příjmu na statky ze zahraničí – m (mezní sklon k importu)
 - úplně: $NX = X_a - M_a - m \cdot HDP$
- A tedy **HDP = C + Ip + G + NX**

Domácnosti, firmy, vláda, zahr.

(úplná ekonomika)

zdroj: Makroekonomie: Tomáš Pavelka s. 53

AD ve čtyřsektorové ekonomice

